

(74)			BADE-, DUSJ- OG TOALETTRUM Toalett- og WC-rom	NBI (74).031
bade- og toalettrum				

April 1965

CDU 643.52

0 GENERELT

01 Dette blad omhandler toalett- og WC-rom. Bladet gjør rede for rommenes funksjon og for hvilket utstyr som er ønskelig og nødvendig i de ulike typer av rom. Bladet viser eksempler på forskjellig utforming både av toalettrum og WC-rom. Til toalettrum regnes alle rom som er utstyrt med stor servant og har plass for av- og påkledning, dvs. rom som gir plass for personlig morgen- og aftenstell. Toalettrummet kommer som et tilleggsrom til bad og WC. Har rommet klosett, kan eget WC-rom sløyfes.

02 I de eksempler som er vist, er bare sanitærutstyret tegnet inn, og mål på rommene er ikke eksakte mål men minstmål, satt ut fra hensyn til hva sanitærutstyr og bruksareal krever.

Når nøyaktige mål skal fastlegges, må en ta hensyn til eventuelt tilleggsutstyr, flissetting, modulmål o.l.

Hvis andre utstyrsgjenstander skal plasseres på toalett- eller WC-rommet, må det areal utstyret og bruken av dette krever, komme i tillegg til det areal som er vist på tegningene. Der hvor det skal settes fliser, må man rette seg etter flisskjema, og plassering av utstyret bør tilpasses flismønsteret. Er bygningen basert på modulmål, tilpasses rommets størrelse innenfor modulkoordineringssystemet. Dører er ikke inntenget på planene, men det er tatt hensyn til mulige dørplasseringer. En må sørge for at dørene slår riktig, slik at de ikke støter borti utstyrsgjenstander eller ødelegger bruksarealet.

03 I forhold til arealene er bade-, dusj-, toalett- og WC-rom sammen med kjøkken og evt. vaskerom («de våte rom») boligens dyreste. Det er de mange bygningsmessige installasjoner og utstyr som gjør dem dyre, og det er god økonomi i avsette rikelig plass for disse rom for å øke bruksverdien og trivselen.

04 Som følge av den forbedrede folkehigiene, har kravene til bedre plass og mer utstyr i boligens sanitærrom steget sterkt i de senere år. Den vanlige løsning med små kombinerte bade- og WC-rom tilfredsstiller ikke lenger de ønskemål som i dag stilles til boligens rom for personlig hygiene. I familieleiligheter bør en regne med to eller tre rom, og rommene bør være så store og utformes slik at det er plass for nye utstyrsgjenstander som man senere måtte ønske.

05 Ved innredning av sanitærrommene må en gjennom de stedlige bygningsmyndigheter få rede på om det stilles bestemte krav til utførelse av golv, vegger og tak, til røropplegg og tilknytningsbetingelser, til ventilasjon, lydisolering og lys.

06 For utstyr, plassbehov og størrelsen av bruksareal i tilknytning til sanitærutstyret, viser en til Byggetalblad NBI(74).001, Bade-, dusj- og toalettrum. Generelt om utstyr.

Det vises også til:

NBI(74).011, Bade-, dusj- og toalettrum. Baderom.

NBI(74).021, Bade-, dusj- og toalettrum. Dusjrom.

1 ROMMENES FUNKSJON

Toalett- og WC-rom har bare én funksjon, nemlig å tjene den personlige hygiene.

Andre funksjoner som f. eks. vask, tørk og børsting av klær, o.a. hører ikke hjemme i disse rom.

2 UTSTYR

21 Sanitærutstyr

Toalett- og WC-rom kan ha følgende utstyr:

- Stor servant for ansikts- og kroppsvask.*
Servanten kan evt. ha egen kum for tannpuss.
- Mindre servant, beregnet bare for vask av hender
- Klosett
- Bidet til fot- og setebad

22 Supplerende utstyr

Foruten sanitærutstyret må rommene ha en del supplerende utstyr:

- Kroker, stenger og holdere for håndklær, vaskekluter, såpeskåler, toalettpapir og klosettborste, badekåper eller andre klesplagg.
- Speil. Både i toalett- og WC-rom bør det være et speil over servanten.
- Hyller og/eller skap
I toalettrummet bør det være hylleplass. Er bruksarealet knapt, bør hyllene innebygges i nisje eller skap, og helst plasseres i nærheten av servanten.
- Kontakt. Toalettrum bør ha en kontakt for barbermaskiner og hårtørre. Den plasseres best til høyre for speilet.

23 Supplerende utstyr for større toalettrum.

231 Toalettbord med tilbehør

Pleie av ansikt, hender og hår kan henlegges til et toalettrum hvis rommet er utstyrt med bord og krakk. Toalettbordet kan også brukes ved stell av spedbarn. I tilknytning til toalettbordet må det være speil og henstillingsplass for kosmetikk. Størrelse og plassering av bordet må for hvert enkelt tilfelle bestemmes av den prosjekterende.

Toalettbord og servant kan også kombineres ved at toalettbordet bygges rundt servanten eller på en av sidene.

232 Oppbevaringsplass

Håndklær, toalettsaker o. l. bør oppbevares i nærheten av sanitærrommene. Hvis det er plass, kan det settes opp et skap i toalettrummet. Skapet kan utføres som et vanlig lintøyskap med dybde ca. 350 mm. Hvis dybden blir større, bør skapet ha skuffer i stedet for hyller. Skapet bør gå fra golv til tak.

3 STØRRELSE OG UTFORMING

31 Romstørrelser

Størrelsen på toalett- og WC-rommene må fastlegges i forhold til de utstyrsenheter rommene skal ha. Det viktigste og mest plasskrevende er sanitærutstyret. Foruten selve utstyret, må det være et bruksareal foran og delvis på sidene av utstyrsgjenstandene, og i toalettrommene også et sammenhengende fritt areal på minst 1100 mm × 900 mm for av- og påkledning. Størrelse av bruksarealet for de forskjellige enheter er angitt i Byggetalblad NBI(74).001. Bruksarealene for de forskjellige utstyrsenheter og for av- og påkledning kan delvis overlappe hverandre. Bruksarealet foran servant og for av- og påkledning kan gå litt inn over tilstøtende lavere utstyrsgjenstander.

* I Byggetalblad NBI(74).001 er vanlig høyde for overkant servant satt til 760 mm — 820 mm over golv. Senere undersøkelser har vist at servanten bør plasseres høyere og med overkant minst 900 mm over golv.

I større rom hvor det er plass for to personer samtidig, må en regne med at det kan bli passasje forbi enkelte utstyrsgjenstander. I slike tilfelle bør det være ekstra plass for passasje utenom bruksarealene. Romstørrelser i de viste eksempler er basert på den plass sanitærutstyret og bruksarealet krever. Målene er angitt i mm, men de er ikke å betrakte som eksakte mål, kfr. pkt. 02.

Skal andre, større utstyrsgjenstander plasseres i rommene, må disse innpasses i de enkelte planer, og rommene må utvides med den plass tilleggsutstyret krever.

32 Utforming

321 Toalettrom med stor servant

Den enkleste form for toalettrom er vist på fig. 321a og b. Rommene er utstyrt med stor servant for ansikts- og kroppsvask, og de har et sammenhengende fritt areal som er tilstrekkelig for av- og påklledning.

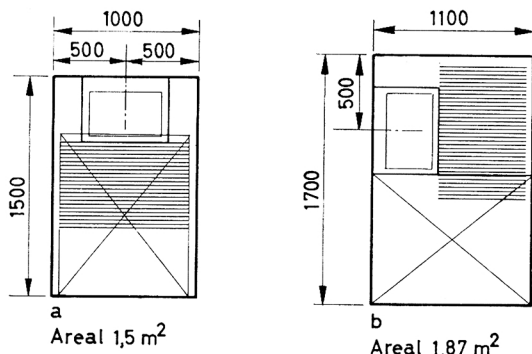

Fig. 321a og b.

Mål 1:50

a. Toalettrom med stor servant plassert på kortveggen.

b. Toalettrom med stor servant plassert på langveggen.

Foruten stor servant, må rommet ha et fritt areal på minst 1100 mm x 900 mm for av- og påklledning.

322 Toalettrom med stor servant, klosett og evt. bidet

I store familieboliger kan det være aktuelt å utstyre iallfall to rom med muligheter for personlig hygiene, kfr. pkt. 31 og 32 i Byggedetaljblad NBI(74).001.

Fig. 322a og b viser eksempler på toalettrom med stor servant, klosett og plass for av- og påklledning, og fig. 322 c og d på toalettrom med stor servant, klosett, bidet og plass for av- og påklledning.

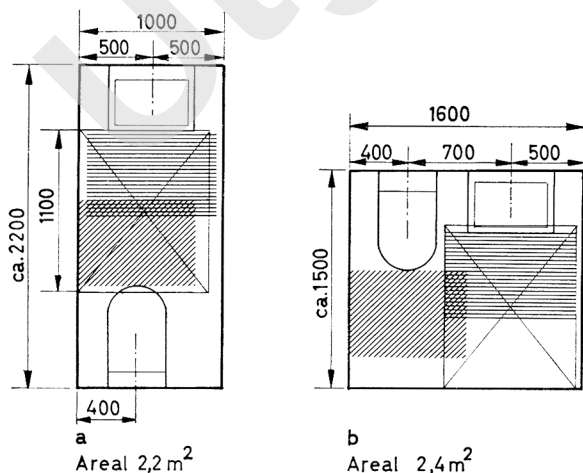

Fig. 322a og b.

Mål 1:50

a. Toalettrom med stor servant og klosett plassert på motstående vegger, og med plass for av- og påklledning mellom utstyrsgjenstandene.

b. Toalettrom med servant og klosett plassert på samme vegg, og med plass for av- og påklledning foran vasken.

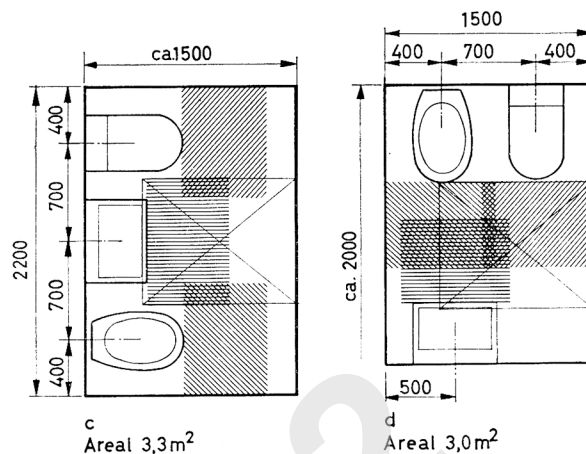

Fig. 322c og d.

Mål 1:50

c. Toalettrom med stor servant, klosett og bidet plassert på samme vegg. Står døren på en av kortveggene, bør rommets bredde økes til 1700 mm.

d. Toalettrom med stor servant, klosett og bidet. Vasken bør plasseres nærmest den langveggen som ikke har dør.

323 WC-rom

På ethvert WC-rom bør det i tillegg til klosettet være en mindre servant for håndvask. Ved de forskjellige plasseringer av klosett og servant, bør rommene ikke være mindre enn vist på fig. 323 a, b og c.

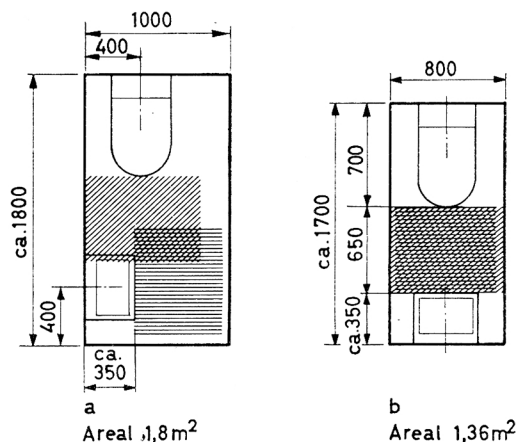

Fig. 323a og b.

Mål 1:50

Fig. 323a og b viser minste størrelse på WC-rom med klosett og håndvask og med forskjellig plassering av utstyret. Dørene bør slå utover.

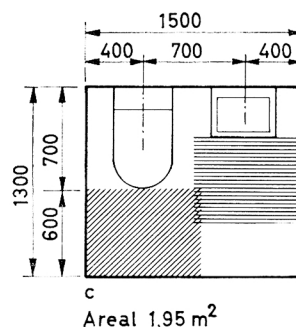

Fig. 323c.

Mål 1:50

WC-rom med klosett og håndvask. Rommets bredde kan reduseres til 1200 mm, slik at det blir 500 mm fri plass foran klosettet, fordi det her er god plass foran vasken. Døren bør slå utover.